

Inkasso

Artikkelen gir en oversikt over hvilke regler som gjelder dersom en tannlege ønsker å inndrive et krav mot en pasient som ikke har betalt en regning for tannbehandling. Artikkelen fokuserer særlig på inkassolovens regler om inndrivning av utestående pengekrav. Vær oppmerksom på at dersom pasienten har protestert mot ditt krav, kan du som utgangspunkt ikke inndrive kravet ved ordinær inkasso.

1. Pasienten har ikke protestert mot kravet

Hvis pasienten ikke protesterer mot kravet og heller ikke betaler innen fristen, kan du enten selv eller ved hjelp av et inkassobyrå gå til inndrivning av kravet etter inkassolovens regler. Følgende fremgangsmåte gjelder:

a. Inkassovarsel

Pasienten har krav på et inkassovarsel før et krav sendes til inkasso. Det er ikke nødvendig å sende purring først. Kravene til et inkassovarsel er som følger:

- Det skal være skriftlig og på papir
- Fristen for å betale det opprinnelige kravet må ha utløpt. Dersom det ikke er fastsatt et forfallstidspunkt, anses kravet å være forfalt 1 måned etter at du har sendt skriftlig melding med oppfordring om å betale
- Det skal gis en betalingsfrist på minimum 14 dager i varselet.

Dersom du ønsker å ta deg betalt for inkassovarselet, må det oppfylle følgende krav:

- Det skal ha gått minimum 14 dager etter den opprinnelige betalingsfristen
- Varselet må opplyse om kravets størrelse
- Varselet må opplyse om hva kravet gjelder

Internettadresser

Inklassoloven finner du på <http://www.lovdata.no/all/hl-19880513-026.html>.

Inkassoforskriften finner du på: <http://www.lovdata.no/for/sf/jd/xl-19890714-0562.html>

Prisopplysningsforskriften finnes tilgjengelig på <http://www.lovdata.no/for/sf/bl/xl-19960126-0122.html>

b. Betalingsoppfordring

Hvis pasienten fremdeles ikke betaler, skal han/hun sendes en betalingsoppfordring før kravet blir sendt til inkasso eller rettslig inndrivning (se pkt. c eller d nedenfor).

Kravene til en betalingsoppfordring er som følger:

- Det skal være skriftlig og på papir
- Det skal opplyse om at pasienten må betale eller komme med innsigelse innen 14 dager hvis han/hun er uenig i kravet
- Det skal inneholde ditt navn
- Det skal opplyse om hva kravet gjelder og kravets størrelse
- Det skal opplyse om forsinkelsesrentens størrelse og hvilken dato den er beregnet fra (per 1/1-07 er forsinkelsesrenten 10,5 %).
- Det skal inneholde en betalingsfrist på minimum 14 dager
- Det skal opplyse om at dersom betaling ikke skjer, kan det føre til ytterligere kostnader og rettslig inndrivning av kravet
- Det skal opplyse om retten til å kreve behandling i Inkassoklagenemnda.

Dersom du ønsker å ta deg betalt for utsendelse av betalingsoppfordringen, må du ikke sende den ut før betalingsfristen i inkassovarselet er oversittet.

c. Inkasso

Dersom pasienten fremdeles ikke betaler, kan pengene inndrives ved inkasso. Dette betyr at ulike tiltak kan iverksettes. Eksempelvis kan nevnes telefoniske og/eller skriftlige purringer, innkalling til samtale eller aktiv oppsøking av pasienten for å få til en ordning. Alle tiltakene må gjøres i samsvar med «god inkassoskikk». Det følger av inkassoloven § 8 at pasienten ikke må utsettes for «urimelig påtrykk, skade eller ulempe».

d. Tvangsfullbyrdelse

Et alternativ til pkt. c er å kreve inn pengene ved tvangsfullbyrdelse.

Ved tvangsfullbyrdelse kan man ved hjelp av det offentlige (namsapparatet) få skyldneren til å betale.

For å kunne gå til tvangsfullbyrdelse må du normalt ha dom for at kravet er rettmessig. Et slikt tvangsgrunnlag får du ved å bringe saken inn for forliksrådet. Møter skyldneren ikke opp etter innkalling til forliksrådet, vil forliksrådet kunne avsi en dom med 1 måneds ankefrist. Etter utløpet av ankefristen er dommen rettskraftig, noe som innebærer at du kan gå til namsmannen for å få utlegg i pasientens eiendeler. Utlegget gir panterett i den eller de eiendelene det er tatt utlegg i. Panteretten gir deg rett til, ved hjelp av namsmannen, å tvangsselge eiendelen. Kjøpesummen går deretter til deg til dekning av kravet mot pasienten.

2. Pasienten har protestert mot kravet

Hvis pasienten har protestert mot pengekravet og protesten ikke er åpenbart grunnløs, kan kravet *ikke* drives inn gjennom ordinær inkasso. Kravet blir i stedet sett på som omtvistet, og du må da oversende saken til forliksrådet for rettslig avgjørelse. Vær oppmerksom på at det skal mye til for at et krav kan anses å være åpenbart grunnløst.

Før du sender kravet til forliksrådet,

bør du imidlertid forsøke å få pengene utbetalt fra pasienten ved å sende en purring. Purringen kan sendes allerede dagen etter forfall og bør inneholde en betalingsfrist og et varsel om at man vil gå til forliksrådet med saken dersom pengene ikke betales.

Får du medhold i forliksrådet er videre prosedyrer som under pkt. 1 d) foran.

3. Inkassokostnader

Det er viktig å være klar over at omkostningene ved å gå til inkasso ikke kan kreves erstattet av pasienten dersom han/hun hadde innsigelser mot kravet som det var rimelig grunn til å få vurdert av retten før inndrivning ble satt i verk (se under pkt. 2 foran).

Hvilke inkassokostnader som kan belastes pasienten, fremgår av inkassoforskriften. Inkassokostnadene beregnes ut fra inkassosatsen som er kr 560 per 1.01.07.

Kostnader som kan kreves dekket når du selv utfører inkasoinndrivningen er:

- For purring/inkassovarsel kan du kreve 1/10 av inkassosatsen, dvs. kr 56
- For betalingsoppfordring kan du kreve 3/10 av inkassosatsen, dvs. kr 168

Du kan ikke ta betalt for mer enn 2 purringer og 1 betalingsoppfordring, eller 1 purring, 1 etterfølgende inkassovarsel og 1 betalingsoppfordring

Hvis du bruker et profesjonelt inkassobyrå eller en advokat til å inndrive kravet, finnes særlige regler i inkassoforskriften for hvor mye av kostnadene du maksimalt kan belaste pasienten.

4. Husk prisopplysningsforskriften

Sekretariatet får ofte henvendelser fra pasienter som er overrasket over prisen på tannlegebehandling. For å unngå at disse pasientene protesterer mot kravet, er det viktig at du har de nødvendige prislister og prisoppslag, se forskrift om prisopplysning ved tannlegjetjenester m.m.

Ifølge forskriften er du også pliktig til uoppfordret å gi kunden et skriftlig overslag over totalprisen på behandlingen dersom den vil overstige kr 2 000. Dersom all behandling foregår på første konsultasjon, er det tilstrekkelig å gi kostnadsoverslaget muntlig. Overslaget bør naturlig nok gis før behandlingen påbegynnes. Oppdager du under behandlingen nye forhold som gjør at prisen vil øke i forhold til overslaget, må du orientere kunden om dette før behandling foretas. Av bevismessige grunner er det også i slike tilfeller fornuftig å gi pasientene prisoverslaget skriftlig.

*Elisabeth Flatla Scarpello
advokat, NTF*

Spør advokaten

NTFs advokat får mange spørsmål om praktiske og juridiske problemstillinger fra tannlegenes hverdag. Tidende tar opp enkelte av disse problemstillingene i en egen spalte. Leserne oppfordres til å komme med egne spørsmål som enten kan sendes til redaksjonen eller direkte til Knut S. Kjølstad.

Utgifter til kopi av journal

Pasienten har rett til kopi av journalen. Det er lett nok å kopiere det skrevne, men det er straks vanskeligere med gipsmodeller av tennene og ikke-digitaliserte røntgenbilder. Her er det bare mulig å kopiere røntgenbilder, men det koster penger. Hvilke satser og beløp for slike kostnader gjelder? – Man kan alltså fotografere gipsmodeller, men også dette er forbundet med kostnader.

Svar: Når det gjelder kopi eller utskrift av journal, følger det av pasientjournalforskriftens § 12 at betalingen ikke skal overstige de gjeldende takster i legetariffen. Dersom du har hatt særskilte utgifter til kopi av røntgenbilder etc, må du kunne oversende fakturaene til pasienten forutsatt at pasienten er informert om dette.